

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

CIJENE PRIRODNOG GASA

2018

BHAS

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Izveštaj pripremila: ŠEVALA KORAJČEVIĆ

Datum: MART 2019

Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo

Telefon: (033) 22 06 26; telefaks: (033) 22 06 26; e-mail: bhas@bhas.gov.ba; www.bhas.gov.ba

SADRŽAJ

1 STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI.....	5
1.1 Namjena istraživanja.....	5
1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	5
1.3 Korištene klasifikacije.....	5
1.4 Izveštajna jedinica	5
1.5 Statistička jedinica posmatranja	6
1.6 Pokrivenost i obuhvat	6
1.7 Statistički koncepti i definicije	6
1.8 Statistički rezultati	7
1.9 Ostali izvještaji o kvalitetu	7
2 RELEVANTNOST	8
2.1 Korisnici podataka statističkog istraživanja	8
2.2 Kompletnost podataka.....	9
3 TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE	9
3.1 Greška uzorkovanja.....	9
3.2 Neuzoračke greške.....	9
3.3 Revizije	10
4 PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE.....	10
4.1 Pravovremenost objave	10
4.2 Tačnost objave.....	11
5 USKLAĐENOST I UPOREDIVOST	11
5.1 Usklađenost	11
5.2 Uparedivost	11
5.3 Geografska uporedivost.....	12

6	DOSTUPNOST I RAZUMLJIVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT	12
6.1	Saopćenja u kojima se objavljuju podaci	12
6.2	Publikacije u kojima se objavljuju podaci	13
6.3	On – line baza podataka	13
6.4	Pristup mikropodacima.....	13
6.5	Dostupnost metodološke dokumentacije.....	13
6.6	Mjere za poboljšanje razumljivosti diseminiranih rezultata.....	13
6.7	Korištenje (konsultovanje) setova podataka (AC1).....	13
6.8	Meta podaci konsultacije (AC2)	13
6.9	Stopa kompletnosti meta podataka (AC3).....	13
7	TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA	14
7.1	Troškovi provođenja statističkog istraživanja.....	14
7.2	Opterećenost davalaca podataka	14
7.3	Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti.....	14
8	POVJERLJIVOST.....	14
8.1	Povjerljivost - politika	14
8.2	Povjerljivost – postupanje sa podacima	14
9	STATISTIČKA OBRADA	15
9.1	Izvor podataka	15
9.2	Učestalost prikupljanja podataka	15
9.3	Prikupljanje podataka	15
9.4	Validacija podataka.....	16
9.5	Kompilacija podataka.....	17
9.6	Prilagođavanja	17

1 STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI

1.1 NAMJENA ISTRAŽIVANJA

Regulativa (EU) 2016/1952 definiše obaveze prikupljanja i dijeljenja informacija o cijenama prirodnog plina za potrošače iz kategorije domaćinstava i potrošače koji nisu domaćinstva. Prikupljene cijene se prikazuju kao prosječne cijene u periodu od šest mjeseci (polugodišnji period), od januara do juna (prva polovina ili semestar 1.) te od jula do decembra (druga polovina ili semestar 2.) svake godine, za dvije kategorije potrošnje, domaćinstva i ne-domaćinstva.

1.2 PRAVNI OSNOV I ODGOVORNOST STATISTIČKIH INSTITUCIJA

- Zakon o statistici Bosne i Hercegovine
- Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada BiH
- Regulativa (EZ) br. 1099/2008 Evropskog parlamenta i vijeća od 22. oktobra 2008. godine o energetske statistici
- Regulativa (EZ) br. 2016/1952 od 26. oktobra 2016. godine o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ
- Međunarodne preporuke i priručnici (Eurostat, IEA, EnZ)

1.3 KORIŠTENE KLASIFIKACIJE

U 2016. godini stupila je na snagu Regulativa (EU) 2016/1952 koja definiše obavezu prikupljanja cijena prirodnog plina za potrošače iz kategorije domaćinstva i ne-domaćinstva.

1.4 IZVJEŠTAJNA JEDINICA

Najveće procentualno učešće u distribuciji prirodnog plina ima kompanija „Sarajevogas“ Sarajevo, osnovna djelatnost je distribucija prirodnog plina, upravljanje i održavanje gasnog sistema Kantona Sarajevo. Ova kompanija opskrbljuje oko 90% potrošača prirodnog plina, pri tome prirodni plin ima sljedeće tehničke karakteristike: 15⁰ C; 1,01325 bara; donja kalorična vrijednost 34.075,60 kJ/Sm³.

Distributer je obavezan uspostaviti tarifni sistem, kao osnovu za obračun i naplatu isporučenih količina prirodnog plina, sa detaljnom kalkulacijom cijene distribucije prema tarifnim kategorijama kupaca prirodnog plina.

Važeći tarifni sistem u kompaniji »Sarajevogas« koncipiran je tako da su cijene plina za određenu kategoriju kupaca jedinstvene, bez obzira na nivo (interval) potrošnje plina.

Prosječna cijena prirodnog plina je ponderisani prosjek cijene koji uzima u obzir cijene i potrošnju plina u datom vremenskom periodu.

1.5 STATISTIČKA JEDINICA POSMATRANJA

Krajnji kupci prirodnog plina:

- Kategorija Domaćinstva (households) su potrošači koji prirodni gas koriste u svojim kućanstvima/domaćinstvima za zagrijavanje prostora, zagrijavanje vode i kuhanje.
- Ostali potrošači (non - households) prirodni gas koriste za pretvaranje u toplotnu energiju (najznačajniji potrošač KJKP Toplane-Sarajevo, d.o.o. Sarajevo), u proizvodne svrhe, kao i za zagrijavanje poslovnih prostora i slično.

1.6 POKRIVENOST I OBUHVAT

Postignut je obuhvat podataka o cijenama prirodnog plina. Kompanija Sarajevogas je referentna izvještajna jedinica, s obzirom da je najznačajniji distributer prirodnog gasa u Bosni i Hercegovini može se smatrati da ista kao izvještajna jedinica čini referentan uzorak za analizu cijena prirodnog plina.

1.7 STATISTIČKI KONCEPTI I DEFINICIJE

- **Definisanje potrošača u domaćinstvu**

Prikazuju se prosječne cijene prirodnog plina za kategoriju kupaca domaćinstva, bez obzira na nivo (interval) potrošnje prirodnog plina. U ovu tarifnu kategoriju svrstavaju se kupci-domaćinstva čije su prostorije/objekti priključeni na distributivnu gasnu mrežu.

- **Definisanje potrošača koji nisu domaćinstva**

Prikazuju se prosječne cijene prirodnog plina za kategoriju kupaca ne-domaćinstva, bez obzira na nivo (interval) potrošnje prirodnog plina. U ovu tarifnu kategoriju svrstavaju se kupci čije su prostorije/objekti priključeni na distributivnu gasnu mrežu koji:

- a) koriste industrijski potrošači/privredna društva,
- b) koriste institucije, ustanove i druge organizacije, koje se finansiraju iz budžeta (npr. bolnice, domovi zdravlja, studentski domovi, vojska, policija i sl.),
- c) služe za obavljanje uslužnih djelatnosti (npr. hoteli, restorani, banke, tržni centri i sl.),
- d) ostali kupci.

- **Kategorije potrošača za domaćinstva:**

Prema Regulativi 2016/1952/EZ postoji ukupno tri grupe standardne potrošnje definisane po obimu godišnje potrošnje prirodnog plina za domaćinstva, za koje se prikupljaju cijene prirodnog plina u polugodišnjoj dinamici.

Interval godišnje potrošnje prirodnog plina (grupe kupaca):

D1 (< 20 GJ); D2 (> = 20 < 200 GJ); D3 (> = 200 GJ).

Važeći tarifni sistem u kompaniji »Sarajevogas« koncipiran je tako da su cijene prirodnog plina za kategoriju kupaca domaćinstva jedinstvene, bez obzira na nivo (interval) potrošnje prirodnog plina.

- **Kategorije potrošača za ne-domaćinstva:**

Prema Regulativi 2016/1952/EZ postoji ukupno šest grupa standardne potrošnje definisane po obimu godišnje potrošnje prirodnog plina za ne-domaćinstva, za koje se prikupljaju cijene prirodnog plina u polugodišnjoj dinamici. Interval godišnje potrošnje prirodnog plina (grupe kupaca):

I1 (< 1 000 GJ); I2 (> = 1 000 < 10 000 GJ); I3 (> = 10 000 < 100 000 GJ); I4 (> = 100 000 < 1 000 000 GJ); I5 (> = 1 000 000 < 4 000 000 GJ); I3 (> = 4 000 000 GJ).

Važeći tarifni sistem u kompaniji »Sarajevogas« koncipiran je tako da su cijene prirodnog plina za kategoriju kupaca ne-domaćinstva jedinstvene, bez obzira na nivo (interval) potrošnje prirodnog plina.

- **Definicije iz Uredbe o snabdijevanju prirodnim plinom Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 22/16):**

- *nabavna cijena* prirodnog plina po jedinici mjere je cijena određena od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine po kojoj snabdjevač fakturiše distributeru isporučene količine plina;
- *distributivna cijena* po jedinici mjere je cijena za usluge distribucije koju određuje Vlada Kantona Sarajevo;
- *prodajna cijena* prirodnog plina po jedinici mjere je cijena po kojoj distributer fakturiše isporučene količine prirodnog plina prema kupcima, a sastoji se od nabavne cijene uvećane za cijenu distribucije

1.8 STATISTIČKI REZULTATI

Podaci o cijenama prirodnog plina se dostavljaju različitim međunarodnim i domaćim institucijama kao što su Eurostat, EnZ, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralna banka BiH, BHAS Odsjeku statistike nacionalnih računa itd. Agregirani podaci se objavljuju na web stranici www.bhas.gov.ba.

1.9 OSTALI IZVJEŠTAJI O KVALITETU

-

2 RELEVANTNOST

2.1 KORISNICI PODATAKA STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

2.1.1 KLJUČNI KORISNICI PODATAKA IZ STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

Ugovor o uspostavi Energetske zajednice, koji je potpisan 25. oktobra 2005. godine i stupio na snagu 1. jula 2006. godine, omogućava kreiranje najvećeg internog tržišta za električnu energiju i prirodni plin na svijetu, u kojem efektivno učestvuje Europska unija sa jedne strane i sljedećih devet Ugovornih strana: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Gruzija, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Srbija i Ukrajina.

Zaključivanjem ovog ugovora, Ugovorne strane iz regije se obavezuju da između sebe uspostave zajedničko tržište električne energije i prirodnog plina koje će funkcionirati po standardima tržišta energije EU sa kojim će se integrirati. To se postiže postepenim preuzimanjem dijelova *acquis-a* EU, odnosno implementacijom odgovarajućih direktiva i uredbi EU u područjima električne energije, prirodnog plina, sigurnosti snabdijevanja, zaštite okoliša, konkurencije, obnovljivih izvora, energetske efikasnosti, nafte, energetske statistike i infrastrukture.

Glavni korisnici podataka o cijenama prirodnog plina su :

- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH,
- Centralna banka BiH,
- Eurostat,
- Ujedinjene nacije,
- Ambasade i konzulati stranih zemalja,
- Ostale statistike, npr. statistika nacionalnih računa (proizvodnja BDP-a)

Podaci se dostavljaju statističkoj agenciji Europske unije-Eurostat, koja objavljuje podatke na svojoj web stranici u tabelarnom i grafičkom obliku. Obuhvaćene su sve zemlje članice Evropske unije i zemlje koje su u procesu pridruživanja.

2.1.2 Procjena korisničkih potreba

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine i kompanija Sarajevogas ostvaruju saradnju u ispunjavanju obaveza izvještavanja o cijenama prirodnog plina prema Eurostat-u, prateći propisane metodologije i dinamiku izvještavanja. Saradnja dvije institucije pridonosi razvoju

energetske statistike i harmonizaciji sistema službene statistike Bosne i Hercegovine i statistike zemalja Evropske unije u oblasti energije.

2.1.3 Mjerenje percepcije i zadovoljstva korisnika

Jedan od ključnih elemenata u osiguranju kvaliteta statističkih podataka je svakako i praćenje zadovoljstva korisnika. Prva Anкета o zadovoljstvu korisnika provedena je 2011. godine, a posljednja 2017. godine. Prema rezultatima posljednje Ankete o zadovoljstvu korisnika 13,3 % ispitanika je bilo zainteresovano za statističku oblast Energija. Ukupna prosječna ocjena kvaliteta podataka za statističko područje Energija je 3,94 (na skali od 1-5).

2.2 KOMPLETNOST PODATAKA

2.2.1 Stopa kompletnosti podataka (R1)

Podjela prema intervalima godišnje potrošnje prirodnog plina za grupe kupaca domaćinstva i ne-domaćinstva kako zahtjeva Regulativa 2016/1952/EZ se ne može prikazati, prikazuje se prosječna ponderisana cijena prirodnog plina prema važećem tarifnom sistemu kompanije „Sarajevogas“.

3 TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE

3.1 GREŠKA UZORKOVANJA

3.1.1 Greška uzorkovanja (A1)

Statističko istraživanje nije zasnovano na uzorku. Greške uzorkovanja ne postoje.

3.2 NEUZORAČKE GREŠKE

3.2.1 Greške obuhvata

Kako se izvještavanje o cijenama prirodnog plina ne radi na osnovu uzorka, nego na osnovu izvještaja kompanije »Sarajevogas« koja opskrbljuje 90% potrošača na distribuciji prirodnog plina, greške obuhvata svedene su na najmanju moguću mjeru.

3.2.2 Neuzoračke greške - Greške mjerenja

3.2.2.1 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Greške mjerenja koje se javljaju za vrijeme prikupljanja podataka i bilježenja vrijednosti varijabli, nisu uočene, te se može konstatovati da je rizik ove greške eliminisan. Može se konstatovati da je rizik greške u smislu bilježenja pogrešnih podataka eliminisan, s obzirom da se podaci generiraju iz baze podataka, koja je postavljena na način da ima kontrolne mehanizme i eliminiše rizike u tom

smislu. Računarski program upozorava na pogrešne zbrove, nedostajuće vrijednosti, eventualne nepravilne veze i slično.

3.2.3 Neuzoračke greške – ostalo

Greške procesiranja nisu uočene. Svi podaci se procesiraju u standardnim Excel tabelama, kontrolni mehanizmi su postavljeni sa programski kreiranim formulama. Isporuka prirodnog plina kontrolira se prema podacima iz baze podataka u kojoj su pohranjene vrijednosti o količinama isporuke gasa:

- 1) Cijena prirodnog gasa se provjerava sistemom upoređivanja
- 2) Prihod od prodaje prirodnog gasa kontrolira se prema podacima iz baze podataka u kojoj su pohranjene fakturisane vrijednosti prihoda od isporuke prirodnog gasa

3.3 REVIZIJE

Eventualne greške se uklanjaju prilikom procesiranja i obrade podataka, tako da ne dolazi do naknadne revizije objavljenih podataka, niti objavljivanja ispravki. 3.4 Povjerljivost

Podaci ne podliježu uslovima povjerljivosti, jer zbog visokog nivoa agregacije, kao takvi predstavljeni su samo za nivo države Bosne i Hercegovine i ne odnose se na pojedinačne jedinice posmatranja.

4 PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE

4.1 PRAVOVREMENOST OBJAVE

4.1.1 Indikator kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (TP1)

Pravovremenost objavljivanja podataka predstavlja interval između referentnog perioda na koji se podatak odnosi i datuma objavljivanja. Rezultati svih statističkih aktivnosti u okviru statistike cijena prirodnog plina objavljuju se u formi konačnih podataka, bez objavljivanja prethodnih podataka.

Prema Regulativi (EZ) br. 2016/1952 države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju statistiku u roku od tri mjeseca od kraja relevantnog referentnog razdoblja. Uzimajući u obzir da je relevantno referentno razdoblje prva, odnosno druga polovina godine, to su rokovi za

dostavu podataka 30. septembar za podatke iz prve polovine godine, odnosno 31. mart za podatke iz druge polovine godine. Pravovremenost prvih rezultata je T+90.

4.1.2 Indikator kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (TP2)

Pravovremenost prvih rezultata je istovremeno i pravovremenost konačnih rezultata.

4.2 TAČNOST OBJAVE

Tačnost objavljivanja je T+0 (nije bilo odstupanja između očekivanog datuma objavljivanja prema Kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objavljivanja).

4.3 RAZLOZI ZA VEĆA KAŠNJENJA I MJERE ZA POBOLJŠANJE PRAVOVREMENOSTI I TAČNOSTI OBJAVE

Nema kašnjenja u objavljivanju rezultata.

5 USKLAĐENOST I UPOREDIVOST

5.1 USKLAĐENOST

5.1.1 Indikator kvaliteta i učinka - Skladnost sa rezultatima iz referentnog izvora (CH1)

Izvor podataka za statistiku cijena prirodnog plina je kompanija Sarajevogas . Podaci o kretanjima cijena prirodnog plina u Bosni i Hercegovini se na jedinstven način, prema metodologiji Eurostat-a, prikupljaju od 2012. godine, a prvi rezultati su objavljeni u jesen 2012. godine. Od tada se redovno objavljuju podaci o kretanjima cijena. Dakle, postoji vremenska serija podataka u dužini od 6 godina. Vrijednost pokazatelja, obzirom da se radi o polugodišnjim vremenskim serijama, iznosi $2 \times 6 = 12$.

5.2 UPOREDIVOST

5.2.1 Indikator kvaliteta i učinka-Nepodudarnost usporedivih statistika (CC1)

Nisu uočene promjene koje mogu uticati na usklađenost/usporedivost, npr. promjene u izvoru podataka ili izmjene definicija, odstupanje od međunarodnih standarda.

5.2.2 Indikator kvaliteta i učinka - Dužina usporedivih vremenskih serija (CC2)

Nije bilo prekida u serijama podataka u periodu 2012-2018. godina. Definisani podaci se prikupljaju za oba polugodišnja perioda, s tim što izvještavanje za drugi polugodišnji period prema Eurostat-u obuhvata i prikaz cijena kroz strukturne sastavnice na godišnjem nivou: energija i snabdijevanje, troškovi mreže (prijenos i distribucija), te porezi i naknade. Prikaz cijena kroz strukturne sastavnice se obavlja za kategorije kupaca za domaćinstva i za kategorije kupaca ne-domaćinstva. Uz izvještavanje za drugo polugodište dostavlja se i prosječna ponderirana cijena. Postoji vremenska serija podataka u dužini od 6 godina. Vrijednost pokazatelja, obzirom da se radi o polugodišnjim vremenskim serijama, iznosi $2 \times 6 = 12$.

5.2.3 Prekidi u vremenskim serijama

Vremenska uporedivost prikupljenih podataka pokazuje da nije bilo prekida u serijama podataka u periodu 2012-2018. Vremenska uporedivost predstavlja još jedan značajan aspekt kvaliteta, promjene u definicijama, obuhvatu ili metodama, kao i druge promjene se redovno prate i primjenjuju.

5.3 GEOGRAFSKA UPOREDIVOST

Zahvaljujući metodologiji za prikupljanje i izračun prosječnih cijena prirodnog plina i električne energije koja je propisana Regulativom (EZ) br. 2016/1952 o evropskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije, omogućen je jedinstven način prikupljanja i prikazivanja ovih cijena, a time i geografska uporedivost sa zemljama Europske unije, kao i zemljama koje se nalaze u procesu pristupanja Europskoj uniji.

5.3.1 Uporedivost sa ostalim članicama evropskog statističkog sistema

U praksi je naročito važno i često se koristi poređenje sa zemljama regije jugoistočne Europe, zbog stepena privrednog razvoja i ekonomske snage iz koje proizilazi i uporediv nivo cijena prirodnog plina.

6 DOSTUPNOST I RAZUMLJIVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT

6.1 SAOPĆENJA U KOJIMA SE OBJAVLJUJU PODACI

Polu-godišnji podaci o cijenama prirodnog plina se objavljuju u BHAS saopćenju „Cijene električne energije i prirodnog plina“. Prikazani su sljedeći agregirani podaci:

- Prosječna cijena prirodnog plina za domaćinstva, prema grupi kupaca
  - Cijene bez taksi

- Cijene bez PDV-a
- Cijene sa svim taksama
- Prosječne cijene prirodnog plina za ne-domaćinstva
  - Cijene bez taksu
  - Cijene bez PDV-a
  - Cijene sa svim taksama

Statističko saopštenje je prikazano u PDF formatu.

http://www.bhas.ba/izvjestaji/IOKRRBIH2016_BS.pdf

6.2 PUBLIKACIJE U KOJIMA SE OBJAVLJUJU PODACI

Podaci se također objavljuju u Tematskom biltenu “Transport, okoliš, energija”.

6.3 ON – LINE BAZA PODATAKA

Ne postoji online baza podataka.

6.4 PRISTUP MIKROPODACIMA

Nisu dostupni mikropodaci

6.5 DOSTUPNOST METODOLOŠKE DOKUMENTACIJE

Informacije o metodologiji se mogu naći u BHAS Saopćenju i Tematskom biltenu.

6.6 MJERE ZA POBOLJŠANJE RAZUMLJIVOSTI DISEMINIRANIH REZULTATA

Do sada su se podaci prikazivali samo u PDF formatu. Za korisnike podataka u pripremi je prezentacija detaljnih podataka u formi Excel tabela.

6.7 KORIŠTENJE (KONSULTOVANJE) SETOVA PODATAKA (AC1)

Ne postoji informacija o ovom indikatoru.

6.8 META PODACI KONSULTACIJE (AC2)

Ne postoji informacija o ovom indikatoru

6.9 STOPA KOMPLETNOSTI META PODATAKA (AC3)

Ukupan broj elemenata metapodataka iz preporučenog ESMS-a ver.2.0 ((EURO-SDMX Metadata Structure) je 60. Broj dostupnih elemenata metapodataka u istraživanju Cijene prirodnog plina je 45. Stopa kompletnosti meta podataka je 75%.

7 TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA

7.1 TROŠKOVI PROVOĐENJA STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

Troškovi provođenja statističkog istraživanja su niski. Zbog malog opterećenja i niskih troškova istraživanja od strane izvještajnih jedinica, ne poduzimaju se posebne mjere smanjenja troškova.

7.2 OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA

Opterećenost davalaca podataka je na niskom nivou. Zbog malog opterećenja i niskih troškova istraživanja od strane izvještajnih jedinica, ne poduzimaju se posebne mjere smanjenja troškova.

7.3 MJERE ZA SMANJIVANJE TROŠKOVA I OPTEREĆENOSTI

Zbog malog opterećenja i niskih troškova istraživanja od strane izvještajnih jedinica, ne poduzimaju se posebne mjere smanjenja troškova.

8 POVJERLJIVOST

8.1 POVJERLJIVOST - POLITIKA

Povjerljivost statističkih podataka je uređena zakonom a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Zakon o statistici BiH (Sl. Glasnik BiH 26/04 i 42/04 - Poglavlje XI - član 23.-29.) utvrđuje princip poverljivosti kao jedan od glavnih principa. Agencija za statistiku BiH distribuira statistike u skladu sa statističkim načelima Kodeksa prakse evropske statistike a posebno sa načelom statističke povjerljivosti.

8.2 POVJERLJIVOST – POSTUPANJE SA PODACIMA

Podaci statističkog istraživanja »Cijene električne energije i prirodnog plina« ne podliježu uslovima povjerljivosti, jer zbog visokog nivoa agregacije i sintetiziranja, kao takvi predstavljeni su samo za nivo države Bosne i Hercegovine i ne odnose se na pojedinačne snabdjevače električnom energijom ili pojedinačne jedinice posmatranja za prirodni plin.

9 STATISTIČKA OBRADA

9.1 IZVOR PODATAKA

Cijene se prikupljaju od kompanije Sarajevogas čija je osnovna djelatnost distribucija prirodnog plina, upravljanje i održavanje gasnog sistema Kantona Sarajevo.

Struktura cijene distribucije plina, prema Zakonu o komunalnim djelatnostima, sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja distributivnog gasnog sistema Kantona, te troškove nabavke novih stalnih sredstava distributera. U cijenu distribucije gasa uključena je amortizacija koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava distributera i amortizacije infrastrukturnog gasnog sistema, odnosno dobra u općoj upotrebi. Cijena distribucije po važećim tarifnim kategorijama, objavljuje se u službenim novinama.

9.2 UČESTALOST PRIKUPLJANJA PODATAKA

U toku kalendarske godine podaci o prosječnim cijenama prirodnog plina za krajnje kupce se, u skladu sa metodologijom Eurostata, evidentiraju i obračunavaju dva puta. Period izvještavanja obuhvata šest mjeseci i to od 1. januara do 30. juna za prvo polugodište (semestar) i od 1. jula do 31. decembra za drugo polugodište (semestar) kalendarske godine.

9.3 PRIKUPLJANJE PODATAKA

Prodajna cijena prirodnog plina za krajnjeg potrošača se sastoji od **nabavne cijene plina i cijene distribucije plina**.

KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo kupuje, nabavlja prirodni plin od dobavljača BH-Gasa po nabavnoj cijeni na koju saglasnost daje Vlada FBiH (Zakon o kontroli cijena FBiH, član 4. i 5. Službene novine FBiH broj: 2/95 i 70/08) .

Cijena distribucije plina obuhvata troškove održavanja gasnog sistema, a na nju saglasnost daje Vlada Kantona Sarajevo (Zakon o komunalnim djelatnostima, član 23. Službene novine Kantona Sarajevo broj: 31/04, 21/05 i 40/15).

Prodajna cijena prirodnog plina je suma nabavne cijene i cijene distribucije plina. Fakturna cijena prirodnog plina je prodajna cijena prirodnog plina na koju se zaračunava porez (PDV) po stopi od 17%.

Na ukupnu fakturnu cijenu dodaje se i taksa po osnovu ratnog duga. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je propisala uvođenje posebne takse za izmirenje pripadajućeg duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog gasa u ratnom periodu. Taksa se obračunava u visini od 5 USD/1000 Sm³ i to u protuvrijednosti u KM, po kursu na dan plaćanja takse. To znači da visina takse nije fiksna i ovisi kako od potrošnje gasa, tako i od kursa dolara u odnosu na domaću valutu. Taksa za ratni dug obračunava se domaćinstvima tri puta godišnje (kumulativno za četiri mjeseca), a ostalim kategorijama potrošača na mjesečnom nivou.

- Nabavna cijena prirodnog plina

Nabavna cijena prirodnog plina formira se u skladu sa Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede u FBiH, "Službene novine FBiH", broj: 83/07, član 31 (Regulacija cijene gasa snabdjevača). Nabavnu cijenu plina prema navedenoj Uedbi određuje Nadzorni odbor „BH-Gasa“, a saglasnost na nju daje Vlada Federacije BiH.

- Cijena distribucije prirodnog plina

Cijena distribucije prirodnog plina formira se u skladu sa sljedećim propisima:

Uredbom o snabdijevanju prirodnim gasom Kantona Sarajevo, "Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 22/16, članom 4. i članom 10.

Do djelimične korekcije cijene distribucije prirodnog plina je došlo 01.10.2015. godine (Odluka o utvrđenju cijene distribucije prirodnog plina KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo, objavljena u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj: 42/15 od 29.10.2015. godine):

R.br.	Kategorija kupca	Aktuelne cijene distribucije	Iznos korekcije cijena distribucije	Korigovane - nove cijene distribucije
1	2	3	4	5=3+4
1	Domaćinstva	0.06	0.02	0.08
2	Velika privreda	0.23	0.02	0.25

Nadzorni odbor kompanije „Sarajevogas“ je 2015-e godine utvrdio Prijedlog tarifnih kategorija kupaca prirodnog gasa (broj: 010101-02- 2186/15), a na osnovu člana 10. Uredbe o snabdijevanju prirodnim gasom Kantona Sarajevo i člana 29. Statuta KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo. Naziv tarifne kategorije:

- Domaćinstva (do 10 Sm³/h)
- Velika privreda (preko 10 Sm³/h)

9.4 VALIDACIJA PODATAKA

U prikupljanju podataka iz oblasti cijena prirodnog plina ne koriste se administrativni izvori, jer se podaci proizvode od strane kompanije Sarajevogas. Kada je u pitanju validacija podataka koju provodi Agencija za statistiku BiH, provode se kontrole validnosti i kredibilitnosti podataka. Kontrola kredibilitnosti podataka podrazumijeva provjere tačnosti podataka i procjene svih mogućih grešaka koje su vezane sa podacima.

Kontrole validnosti podataka koje primjenjuje Agencija za statistiku BiH su npr. statistička vrijednost nije navedena, navedena pogrešna mjerna jedinica ili je uočena ekstremna vrijednost itd.

9.5 KOMPILACIJA PODATAKA

Agencija za statistiku BiH provodi automatsku obradu podataka kompanije Sarajevogas, kako bi dobila podatke o Cijenama prirodnog plina u kategoriji domaćinstva, kao i za kupce koji nisu domaćinstva. Kontrole validnosti i kredibilitnosti podataka se provode tokom obrade. Konačni rezultat obrade su sljedeći pokazatelji:

- Prosječna cijena prirodnog plina za domaćinstva, prema grupi kupaca

- Cijene bez taksi

- Cijene bez PDV-a

- Cijene sa svim taksama

- Prosječne cijene prirodnog plina za ne-domaćinstva

- Cijene bez taksi

- Cijene bez PDV-a

- Cijene sa svim taksama

9.6 PRILAGOĐAVANJA

Prilagođavanja se ne vrše na podacima o statistici cijena prirodnog plina.

9.6.1 Sezonsko prilagođavanje

Ne vrši se sezonsko prilagođavanje.